

Michal Čunderle **Vyjádření školitele**

Doktorandka

Mgr. Markéta Potužáková

Disertace

Psáno ústy, čteno ušima: Pokus o využití francouzské zkušenosti pro český přednes a jeho pedagogiku

Mgr. Markéta Potužáková nastoupila do prezenční formy doktorandského studia v září 2007. Své studijní povinnosti plnila svědomitě a řádně, témata seminárních prací volila tak, aby si jimi připravovala cestu k disertaci. Zároveň se stala cennou posilou pedagogického sboru na KATaP, když se začala intenzivně věnovat pedagogice přednesu. (To byl ostatně i důvod, proč z prezenčního studia přešla později na kombinované.)

Její zájem o přednes a pedagogiku přednesu, jak je deklarován v podtitulu disertace, není zájmem školním, povinným či povrchním. Naopak, Markétu Potužákovou pojí s řečí dlouhodobá a četná praxe. Jako vystudovaná činoherní herečka ze zdejší DAMU (ročník, který pak založil Spolek Kašpar) pokračovala ve studiu herectví v 90. letech ještě tři roky v Paříži na soukromé herecké škole L'École du Passage u Nielse Arestrupa. Několik let ve Francii rovněž hrála a vrací se do Francie hrát doposud s bilingválním Divadlem na voru. Vedle toho se podílela na desítkách nahrávek pro Český rozhlas (Praha, České Budějovice) a „čte, mluví a zpívá“ v (zatím) nekonečném scénickém seriálu Okolo stolalala. Atd. Divadlo řeči – v nejširším slova smyslu – ji zkrátka vyzývá a zabavuje dobrých dvacet let, a navíc ve dvou jazykových oblastech (čeština, francouzština). Ke komparaci a přemýšlení jistě vedla tradovaná „vysoká“ francouzská kultura mluveného projevu v kontrastu s často „pokleslou“ českou praxí. Ale své bezpochyby sehrála i cizost jazyka (francouzštiny), která zpětně znesamozřejměla a ozřejmila prozodickou kvalitu češtiny, kterou si často rodilý mluvčí neuvědomuje. Přidáme-li pedagogickou zkušenost Markéty Potužákové, která vedla ke kladení mnoha otázek jak od studentů, tak od sebe sama, pak je jasné, že doktorandka je pro své téma připravena výborně a že je to skutečně její téma.

Sama práce je uvedena mottem: Mluvit, to znamená slyšet, jehož autorem je Paul Valéry. Hlavním tématem je interpretace literárního, zejména básnického textu, kterou Markéta Potužáková, jak sama konstatuje, chápe jako „sestup k jeho 'předliterárním' zdrojům“. Vychází při tom z pojetí francouzského pedagoga přednesu prof. Michela Bernardyho, který ponouká při studiu textu a v pedagogice přednesu, abychom se pokoušeli hledat a najít původní autorské gesto, jak je uchováno ve struktuře básně.

Práce Markéty Potužákové je založena na zdařilém srovnávání francouzské a české oborové literatury o přednesu a řeči. Čtenář se díky tomu ocitá v permanentním a napínavém dialogu mezi formou a obsahem, výrazem a významem, přičemž je patrné, že francouzská škola tíhne spíše k prvnímu, kdežto česká škola spíše k druhému adjektivu. Obě linky autorka vhodně doplňuje výběrem příkladů zejména z francouzské a české poezie, takže dialog pokračuje oscilováním mezi obecným a konkrétním. Důležitými jsou také závěrečné kapitoly, v nichž Markéta Potužáková reflektuje jednak autory a interprety, jednak svou vlastní pedagogickou praxi.

Disertační práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a zároveň v ní vidím podstatný a cenný materiál, který by měl být zhodnocen publikačním výstupem.

Mgr. et MgA. Michal Čunderle, Ph.D.

V Černém Volu dne 9. září 2012

